

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

кафедра виконавського мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВОКАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Освітня програма – **«МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»**
Другого (магістерського) рівня

Спеціальність **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
протокол № 1 від “15 вересня”_2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Вокальна педагогіка вищої школи
Освітня програма	Музичне мистецтво
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	1–2 курс, II–III семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 46 год. Практичні заняття – 20 год. Самостійна робота – 114 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Вокальна педагогіка вищої школи» вивчає сучасні освітні технології, розроблені в галузі педагогіки вищої школи та педагогічній майстерності викладача, які застосовуються в педагогічній, професійній та управлінській діяльності закладу вищої освіти і пов'язані з різними видами музичної діяльності (вокально-виконавської, музично-педагогічної); теоретичні питання щодо змісту і розвитку педагогічних теорій; внесок видатних педагогів України та світу в педагогіку вищої школи; основні категорії педагогіки; основні методи педагогічних досліджень; закономірності, принципи та методи навчання і виховання у вищій школі; наукові й організаційні засади системи освіти України; специфіку навчальних закладів різного типу; нормативно-правову базу у сфері освіти; дидактику вищої школи; функціональні обов'язки фахівця, вихователя, викладача; фундаментальні основи педагогічної майстерності викладача закладу вищої освіти

Мета курсу – набуття здобувачами вищої освіти знань з навчального курсу «Вокальна педагогіка вищої школи»; забезпечення їх теоретичною і практичною підготовкою до виконання функціональних обов'язків фахівця, викладача в закладах вищої освіти України; створення умов, максимально наближених до практичної професійної діяльності; забезпечення творчого розвитку особистості студента.

Завдання курсу – сформулювати розуміння теоретико-методологічних основ «Вокальної педагогіки вищої школи та педагогічної майстерності

викладача», сучасної парадигми виховання й освіти в Україні; теоретико-методологічних та методичних основ національної системи освіти; нормативно-правової бази у сфері освіти; дидактики вищої школи; сучасних технологій освіти; засобів формування особистості громадянина, його світогляду, життєвих настанов і орієнтирів; основних підходів до формування особистості майбутнього фахівця та його готовності до професійного самовдосконалення й саморозвитку, продуктивної педагогічної діяльності; сформуванню потреби дотримуватись академічної доброчесності (за ст. 42 Закону України «Про освіту» для здобувачів освіти, що передбачає самостійне виконання навчальних завдань, а також завдань поточного та семестрового контролю) (відповідно до робочої програми).

Компетентності.

У результаті вивчення дисципліни «Вокальна педагогіка вищої школи» у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі **компетентності**:

ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, диригентській, педагогічній діяльності.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

ФК 9. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

Програмні результати навчання.

ПРН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН 8. Здійснювати викладання гри на інструменті, вокалу, диригування з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Предмет, функції та завдання вокальної педагогіки вищої школи.	Розглянути основні поняття та термінологію стосовно предмету, функцій та завдань вокальної педагогіки вищої школи. Прослідкувати зв'язок вокальної педагогіки вищої школи з іншими науками.	Опрацювання літератури, підготовка повідомлень.
2	Реформування системи вищої освіти України. Інновації в системі вищої педагогічної освіти.	Визначити завдання та напрями реформування системи вищої освіти України. Проаналізувати основні шляхи реформування вищої освіти. Охарактеризувати сутність педагогічної інноватики.	Опрацювання літератури, підготовка повідомлень.
3	Тенденції розвитку інноваційних процесів у вищій освіті. Сутність та принципи інноваційної професійної діяльності викладача вокалу у ЗВО.	Окреслити основні напрямки розвитку інноваційних процесів у ВНЗ. Описати використання інноваційних прийомів та засобів у навчальному процесі на заняттях з фаху.	Письмові та усні відповіді
4	Форми організації навчання у вищій школі.	Проаналізувати основні види лекцій та методику їх проведення. Описати семінарські та практичні заняття у вищих навчальних закладах. Охарактеризувати комплексні форми організації навчання вокальних відділень ЗВО.	Опрацювання літератури, підготовка повідомлень.
5	Психологічні передумови і	Провести психологічний аналіз процесу навчання студентів. Проаналізувати	Опрацювання літератури,

	показники успішності студентів навчально-професійній діяльності.	студентів в якості суб'єктів власної навчально-професійної діяльності. Виявити роль мотивації в навчально-професійній діяльності.	підготовка повідомлень.
6	Основні принципи практичної вокальної педагогіки. Методологія навчання сольного співу.	Описати основні принципи практичної вокальної педагогіки, що використовується викладачем на заняттях з фаху та концертно-камерному співі. Проаналізувати основні методологічні засади уроку.	Письмові та усні відповіді
7	Характеристика основних категорій вокальної педагогіки вищої школи.	Надати аналіз основних категорій вокальної педагогіки вищої школи.	Опрацювання літератури, підготовка повідомлень.
8	Кредитно-модульний підхід до формування змісту навчального матеріалу.	Охарактеризувати особливості кредитно-модульного підходу до формування змісту навчального матеріалу, та вивчити його роль.	Опрацювання літератури, підготовка повідомлень.
9	Модульно-рейтингова система контролю успішності студентів вокальних відділень, її переваги і недоліки.	Проаналізувати модульно-рейтингову систему контролю успішності студентів вокальних відділень, та на конкретному прикладі показати її переваги і, можливо, недоліки.	Письмові та усні відповіді
10	Дистанційна освіта як нова освітня технологія. Дистанційна освіта за	Охарактеризувати основні форми і методи дистанційної освіти. Провести порівняльний аналіз їх використання в навчальному процесі України та за її межами.	Опрацювання літератури, підготовка повідомлень.

	кордоном та перспективи її розвитку в Україні.		
11	Методи та прийоми стимулювання творчої активності студента.	Надати приклади застосування спеціальних методів та прийомів які стимулюють творчу активність студента.	Опрацювання літератури, підготовка повідомлень.
12	Особливості професійної діяльності викладача вокалу вищої школи. Вимоги до професійно-особистісних якостей викладача	Охарактеризувати специфіку професійної діяльності викладача вокалу вищої школи. Проаналізувати сучасні вимоги до професійно-особистісних якостей викладача	Письмові та усні відповіді
13	Характеристика методів розвитку критичного і творчого мислення студентів на заняттях з фаху (індукція, дедукція, аналіз, синтез, генерування, аналогія, екстраполяція). Особливості їх застосування на заняттях у ЗВО.	Дослідити та охарактеризувати основні методи розвитку критичного і творчого мислення студентів на заняттях з фаху. Навести приклади їх застосування.	Опрацювання літератури, підготовка повідомлень.
14	Умови ефективної організації самостійної роботи студентів	Проаналізувати основні засади створення умов ефективної організації самостійної роботи студентів вокальних відділень.	Опрацювання літератури, підготовка повідомлень.

	вокальних відділень.		
15	Основні проблеми сучасних форм навчання студентів вокальних відділень у ЗВО, та методи їх подолання.	Визначити основні проблемні моменти сучасних форм навчання студентів вокальних відділень у ЗВО, та запропонувати, по можливості, методи їх подолання.	Письмові та усні відповіді
16	Креативний підхід до формування техніки співу у сучасній методиці педагогів-новаторів	Проаналізувати основні критерії що входять в поняття нетрадиційного підходу до співацького процесу. Охарактеризувати вокальну методику В. Ємельянова, В. Прокоп'єва, П. Тютюнника та В. Юшманова, Н. Гонтаренко тощо.	Опрацювання літератури, підготовка повідомлень.
17	Жанрові різновиди вокального мистецтва та педагогічна робота з ними	Визначити специфіку естрадного виконавства (техніка, виконавство). Охарактеризувати техніку народного співу. Обґрунтувати особливості камерного виконавства: завдання і творчі якості.	Письмові та усні відповіді

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	12
Семінарське заняття	20
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	8
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу 1 курс II семестр

Види навчальної роботи	Навчальні тижні											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Лекції	1	1		1	1		1	1		1	1	
Практичні з-тя			4			4			4			
Самостійна р-та											5	
Індивідуальні завдання												4
Залік /Екзамен												
Всього за тиж-нь	1	1	4	1	1	4	1	1	4	1	6	4

2 курс III семестр

Види навчальної роботи	Навчальні тижні							Разом
	1	2	3	4	5	6	7	
Лекції		1	1		1	1		12
Практичні з-тя	4			4				20
Самостійна р-та					5			10
Індивідуальні завдання						4		8
Залік /Екзамен							50	50
Всього за тиж-нь	4	1	1	4	6	5	50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Навчальний корпус Навчально-наукового центру інституту мистецтв (вул. Української Перемоги, 34 корп. А), Музичне відділення (вул. Т. Цюклера, 9)	Ноутбук (1 шт.), звуковідтворювальна техніка (1 шт.).
Література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Антонюк В.Г. Постановка голосу: навчальний посібник для студентів вищих муз. навч. закладів. Київ : Українська ідея, 2000. 68 с. 2. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів): підручник. Київ:Віпол, 2007. 174 с. 3. Базиликот Б.О. Орфоепія в співі: навч.посібник для ст-тів вищих навчальних закладів. Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2001.126 с. 4. Вокальна педагогіка (сольний спів) : підручник / 2-ге вид. / з грифом МОН України «Для студентів музичних внз». Київ: LAT & K, 2012. 192 с. 	

5. Голос людини і вокальна робота з ним: навч.видання/ Стасько Г., Шуляр О. та ін. Ів-Франківськ, 2010. 336 с.
6. Прядко О. М. Розвиток співацького голосу : навч. посіб. Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. Кам'янець-Поділ. : Сисин О.В., 2010. 127 с.
7. Постановка голосу : навчальний посібник / з грифом Мінкультури і мистецтв України «Для студентів музичних ВНЗ». Київ: Українська ідея, 2000. 68 с.
8. Стасько Г. Психотехніка співу у вокальній педагогіці./Ів-Франківськ, ПНУ ім. В.Стефаника, 2011. 174 с.
9. Традиції української вокальної школи. Микола Кондратюк [наукове дослідження]. Київ : Українська ідея, 1998. 148 с.
10. Українська вокальна школа: етнокультурологічний аспект : монографія : 2-ге вид. Київ : Українська ідея, 2001. 144 с.
- 11.Юцевич Ю.Є. Теорія і методика розвитку співацького голосу: навч.- метод. посібник. Київ: ІЗМН, 1998. 159 с.

Допоміжна література

1. Антонюк В. Г. Виконавські форми сольного співу: до питання різнопрофільних співацьких особистостей / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ : Укр. ідея, 1999. 24 с.
2. Антонюк В. Г. Формування індивідуального виконавського стилю: культурно-антропологічний аспект / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ : Укр. ідея, 1999. 24 с.
3. Вишневська С. В., Шевченко Н. С. Вплив знаменитих співаків діаспори на розвиток українського вокального виконавства. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 40. Том 1. С. 73-78.
4. Вишневська С., Шевченко Н. Синтез співацьких манер у практиці професійного фольклорного колективу (на матеріалі репертуару Івано-Франківського національного академічного ансамблю пісні і танцю «Гуцулія») Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 43. Том 3. С. 66-71.
5. Гнидь Б.П. Історія вокального мистецтва. Київ: НМАУ, 1997. 320с.
6. Дорошенко В. О. Сольний спів як засіб виховання студента-актора : навч.-метод. посіб. Харк. держ. ун-т мистец. ім. І.П.Котляревського. Харків : Колегіум, 2010. 152 с.

7. Макарова Е. В. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя музики на заняттях з постановки голосу. Неперерв. проф. освіта: теорія і практика. 2012. № 1/2. С. 143-145.
8. Стахевич О. Г. Bel canto і акустичні теорії у німецькій вокальній школі XIX ст. Культура України. Мистецтвознаво. Харків. 2001. Вип. 8. С.125-137.
9. Ткаченко Т. Методи самостійної роботи з постановки голосу для студентів заочного відділення на музично-педагогічних факультетах / Молодь і ринок. 2011. № 5. С. 30-33.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра виконавського мистецтва, вул. Української Перемоги 34 а, каб. 205 а, адреса сайту: https://kvm.pnu.edu.ua/ , електронна адреса: kvm@pnu.edu.ua
Викладач	Кандидат мистецтвознавства, доцент Вишнеvsька Світлана Валентинівна
Контактна інформація викладача	svitlana.vyshnevaska@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО:</p> <p>Положенні про запобігання академічному плагіату (нова редакція) у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/dzugk, метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально- і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування</p> <p>Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція) http://surl.li/dhrfg, в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;</p> <p>Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція) http://surl.li/dhres, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади</p>
--------------------------	--

	<p>та введені у дію Наказом ректора № 529 від 27.09.2022 р. «Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету» Наказом ректора № 530 від 27.09.2022 р. «Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять, підготовки індивідуальних творчих завдань (проектів, презентацій, рефератів) та опрацюванні літератури із лекційних курсів.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>Освітній процес здійснюється згідно графіку навчального процесу.</p> <p>Студенти університету, які не виконали індивідуальний навчальний план семестру з однієї, двох або трьох дисциплін і при семестровому контролі отримали оцінку «незараховано» чи «незадовільно» (FX або F) мають право (за особистим бажанням) на повторне проходження навчальної дисципліни, вивчення якої може бути перенесене на наступний навчальний період, що регулюється Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (№ 18 від 2.02. 2016 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.), яке регламентує процедуру повторного вивчення навчальної дисципліни, тобто ліквідації академічної заборгованості</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-vyvchennia_nove.pdf</p>
Додаткові бали	Додаткові бали здобувачі освіти можуть отримати за написання рефератів, поглиблене вивчення певних питань за додатковою літературою з лекційних курсів; виконання додаткових завдань із практичних занять та індивідуальних занять.
Неформальна освіта	<p>Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p> <p>Рекомендовані платформи: Платформа Coursera for Campus; сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника); Erasmus+UA</p>

Викладач: Вишневська Світлана Валентинівна